

Zakelijk en sociaal

Titel Ondernemen en innoveren in zorg en welzijn
Auteur Petra Verhagen & Charlotte Haarsma-den Dekker
Uitgever Coutinho
Prijs € 30
Pagina's 296
ISBN 978 90 469 0297 4

door Jan Steyaert, lector Fontys Hogescholen

Net als technologie en hulpverlening lijken ook ondernemen en hulpverlening twee heel erg verschillende werelden. Ten onrechte natuurlijk, formele hulpverlening zit immers altijd in een zakelijke context verpakt: ofwel vanuit een welzijnsorganisatie, of door een hulpverlener in zzp-status. Naast vakkennis over hulpverlening mag iedereen in onze sector dus ook wel wat noties van organisatiekunde hebben. Meer zelfs, in het opleidingskader van het sociaal-agogische onderwijs (vele takken, één stam) is werken vanuit een organisatiecontext een van de drie taakgebieden van sociaal werkers.

Als je echter op zoek gaat naar informatie over 'organisatiekunde voor sociaal werkers' vind je niet veel. Twee docenten van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) waren zo ontevreden over al die publicaties over ondernemen en innoveren die wel boeiende dingen schrijven maar nooit de link leggen naar de zorg- en welzijnssector, dat ze de pen (of het toetsenbord) ter hand namen en zelf met een boek komen. Mooi verzorgd, helder geschreven, gericht op studenten, maar ook uitermate geschikt voor de geïnteresseerde professional.

Na een inleidend hoofdstuk over de kernbegrippen ondernemen, innoveren en 'de klant' volgen hoofdstukken over signaleren, oriënteren, onderzoeken, implementeren en evalueren. Dat is niet zomaar een rijtje begrippen, maar een logische sequentie om van signaal tot verbeterd product te komen. Iedereen kent wel het fluisterspel waar mensen/kinderen in een kring zitten, de eerste iets in het oor van de tweede fluistert... en de laatste plots met een heel andere uitspraak zit dan aan het begin. Zo zijn dus



ook een beetje de hoofdstukken van dit boek opgezet. Een signaal wordt omgezet in een idee, wat doorgroeit naar een (basis)concept, naar een product en naar een verbeterd product.

Telkens is dat geen toevallige doorgroei, maar komt er specifieke kennis bij kijken. Zo staan de auteurs stil bij SWOT-analyses, bij begroten en budgetteren, bij communicatiestrategieën, bij risicoanalyse, bij Social Return on Investment en nog heel wat andere vakkennis van wie met organisaties werkt. De termen klinken misschien bekend in de oren, maar dit boek maakt duidelijk dat er meer over te vertellen is dan we zo op het eerste zicht denken. Bovendien voorziet het boek regelmatig in kaderstukjes waarin casuïstiek uit zorg en welzijn als illustratie wordt opgenomen. Daarnaast is er nog een ondersteunende website waar extra informatie, leestips, opdrachten staat. Ook kunnen docenten er aanvullend materiaal aanvragen. Handig voor zowel degene die het boek voor zelfstudie gebruikt, als voor student, docent of trainer.

Het boek behandelt veel zonder dat er een gevoel van overdaad of overrompeling ontstaat. De auteurs hebben duidelijk de keuze gemaakt niet alles te behandelen. Zo wordt er weinig tot niets geschreven over personeelsbeleid, over projectmanagement (bv. GANTT en PERT schema's), over juridische organisatievormen als stichting of vennootschap, of over omgaan met media. Dat laatste had er mijn inziens wel in opgenomen kunnen worden. Je zal als hulpverlener maar in je werk een situatie meemaken als vorig jaar rondom Brandon en middenin een mediastorm terecht komen! Dat kan zo maar de beste overkomen. ■